gemeente
Weststellingwerf

Registratienummer: 0098174682

De raad van de gemeente Weststellingwerf;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders;

G e a m e n d e e r d b e s l u i t

a. Een zienswijze in te dienen naar aanleiding van de Kaderbrief 2024 – 2027 VRF voor het financiële kader, onder voorwaarde dat scenario 3 wordt uitgewerkt in de begroting en de Veiligheidsregio Fryslân bij wijziging van het financieel beleid te verzoeken de gemeenteraden hiervan, voor vaststelling, in de gelegenheid te stellen een (nieuwe) zienswijze in te dienen.
b. Een zienswijze in te dienen naar aanleiding van de Kaderbrief 2024 – 2027 VRF betreffende de strategie adviseur op het onderdeel preventie, het programma Kansrijke Start en Nu niet Zwanger.
c. Een zienswijze in te dienen naar aanleiding van de Kaderbrief 2024-2027 VRF betreffende de vervanging van portofoons.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 30 januari 2023,

J.A. Kampinga
de griffier

N.A. van de Nadort
de voorzitter

gemeente
Weststellingwerf

Raadsvoorstel

ALGEMENE GEGEVENS	
Agendapunt	
Registratienummer	0098174682
Documentnummer	0098479274
Portefeuillehouder	Nadort, André van de
Griffier	0561-691**220**
BIJLAGEN	
Aantal bijlagen	4
Begrotingswijziging	☒ nee ☐ ja
Stukken ter inzage	

ONDERWERP

RV + Zienswijze Kaderbrief VRF 2024 - 2027

REDEN VOORSTEL

☒ Kaderstellen
☐ Controleren
☐ Budget autoriseren
☒ Consulteren
☐

B&W STELT DE RAAD VOOR OM

a. Geen zienswijze in te dienen naar aanleiding van de Kaderbrief 2024 – 2027 voor de inhoudelijke ontwikkelingen en bijstellingen Brandweer en Crisisbeheersing.
b. Een zienswijze in te dienen naar aanleiding van de Kaderbrief 2024 – 2027 VRF voor het financiële kader, onder voorwaarde dat scenario 3 wordt uitgewerkt in de begroting.
c. Een zienswijze in te dienen naar aanleiding van de Kaderbrief 2024 – 2027 VRF betreffende de strategie adviseur op het onderdeel preventie, het programma Kansrijke Start en Nu niet Zwanger.

BIJLAGEN (worden meegezonden)

Bijlage 1: Aanbiedingsbrief kaderbrief 2024-2027	(0098477681)
Bijlage 2: VRF Kaderbrief 2024-2027	(0098477412)
Bijlage 3: Kaderbrief 2024 (PowerPoint)	(0098477682)
Bijlage 4: Zienswijze Kaderbrief VRF def.	(0098479564)

gemeente
Weststellingwerf

Aan de gemeenteraad

De Veiligheidsregio Fryslân (VRF) heeft het college van B&W via een kaderbrief geïnformeerd over de landelijke ontwikkelingen en de financiële gevolgen daarvan voor de jaren 2023-2026. Er zijn investeringen nodig om de brandweerzorg, publieke gezondheidszorg en crisisbeheersing op orde te houden. Daarom zal de gemeentelijke financiële bijdrage aan de Veiligheidsregio toenemen.

Het college van B&W stelt de raad voor om wel een zienswijze op deze kaderbrief in te dienen, omdat de verhoging van de financiële bijdrage inhoudelijk nog niet op alle onderdelen voldoende is uitgewerkt.

INLEIDING
De gemeenteraad kan een zienswijze indienen over de kaderbrief 2024 - 2027 van de Veiligheidsregio Fryslân (VRF). De kaderbrief beschrijft welke beleidsmatige en autonome ontwikkelingen tot afwijkingen leiden en/of kunnen leiden op de meerjarenbegroting. Hiermee wil de VRF transparant zijn over de mogelijke financiële gevolgen en effecten.

De kaderbrief 2024 – 2027 staat voornamelijk in het teken van financiële onvoorspelbaarheid en onduidelijkheid. Niet alleen vanwege alle crises. Ook landelijke ontwikkelingen, zoals de Omgevingswet, de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) en de nieuwe overeenkomsten spelen hierin een rol. De VRF vindt investeringen noodzakelijk om in de toekomst de ondersteuning op het gebied van brandweerzorg, publieke gezondheidszorg en crisisbeheersing op orde te houden.

ARGUMENTEN
1a. Inhoudelijke ontwikkelingen en bijstellingen – Gezondheid

Uitbreiding beleidsadvisering voor gemeenten met een strategisch adviseur is niet wenselijk
Vanwege nieuwe landelijke regelingen zoals het Integraal Zorg Akkoord (IZA), Gezond en Actief Leefstijl Akkoord (GALA) en de SPUK-regeling gezondheid en preventie wil de GGD de capaciteit op strategische beleidsadvisering vergroten. Op dit moment wordt dit niet als wenselijk gezien. Het uitbreiden van de beleidsadvisering voor gemeenten zorgt voor een verzwaring van de financiële lasten. De GGD vervult reeds een beleidsadviserende rol richting gemeenten door middel van een lokale beleidsadviseur en diverse adviseurs op de verschillende lopende programma's. Advisering is hiermee geborgd, bovendien liggen er kansen om lokaal en met de omliggende gemeenten passende plannen te ontwikkelen.

De SPUK-middelen voor Kansrijke start lokaal inzetten met de OWO-gemeenten
De GGD opteert een deel van de SPUK-middelen die gemeenten ontvangen te bundelen voor provinciale borging. Dit betekent dat we een deel van de SPUK-middelen overhevelen naar de GGD en dat we zeggenschap over de inzet van deze middelen verliezen. Het heeft de voorkeur deze middelen lokaal in te zetten, gezamenlijk met Ooststellingwerf en Opsterland.

Onvoldoende onderbouwing Nu Niet Zwanger
In de Kaderbrief is een forse kostenverhoging zichtbaar voor Nu Niet Zwanger. De onderbouwing hiervoor is niet voldoende, we verwachten een toelichting op de inspanningen en de te verwachten resultaten.

2a. Inhoudelijke ontwikkelingen en bijstellingen - Brandweer

In opdracht van de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's (RCDV) is de Toekomstverkenning Brandweer 2022-2030 uitgevoerd, welke inzichten geeft in maatschappelijke, sociale en technologische ontwikkelingen en de invloed daarvan op de toekomstbestendigheid van de brandweer. Deze verkenning én de toekomstverkenning Crisisbeheersing ligt in de lijn het Beleidsplan Veiligheid 2023-2026. Beide rapporten leiden tot een strategische agenda voor brandweerzorg en crisisbeheersing voor de komende vijf jaren. Het is op dit moment nog niet concreet te benoemen welke gevolgen dit in 2024 gaat hebben.

Andere ontwikkelingen bij de brandweer zijn; Duurzaamheid, Natuurbrandbeheersing, Energietransitie, Vervanging portofoons, Omgevingswet en de Taakdifferentiatie. Een aantal van deze ontwikkelingen zijn in gang gezet en met andere wordt gestart. Dit vraagt van de brandweer om zich te bekwamen in vernieuwde technieken of aanschaf van nieuw materiaal, zoals portofoons. De financiële impact van de aanschaf van de

portofoons is nog niet duidelijk. De VRF tracht zoveel mogelijk binnen bestaande financiële kaders te blijven, of door te her-prioriteren en temporiseren van investeringen. Blijkt dat in de toekomst meer financiële middelen nodig zijn, dan zal de brandweer bij het bestuur terugkomen.

2b. Inhoudelijke ontwikkelingen en bijstellingen - Crisisbeheersing

Binnen de Crisisbeheersing zijn een aantal ontwikkelingen gaande. Met het oog op rampen en crises wil de Crisisbeheersing in de toekomst het huidige niveau behouden en dit verder versterken. Tevens gaat men twee nieuwe overeenkomsten aan; één overeenkomst voor Grootschalig Geneeskundige Bijstand en één voor de crisisfunctie OvD-G. Verwacht wordt dat de financiële lasten van deze ontwikkelingen hoger zullen uitvallen dan begroot.

Per 2024 zal de multidisciplinaire meldkamerfunctie van de Veiligheidsregio en de Calamiteitencoördinator (CaCo) opnieuw worden bestendigd. De politie heeft landelijk besloten niet meer financieel bij te dragen aan de CaCo functie. Verwacht wordt dat de financiële lasten hoger gaan uitvallen dan is begroot. Dit is de eerste stap van de inrichting van de Meldkamerfunctie. De volgende stap is de doorontwikkeling van de Crisisbeheersing. Er is geen zicht op de benodigde financiële middelen of wie hiervoor verantwoordelijk wordt.

KANTTEKENINGEN
Financiële ontwikkelingen
De wijze waarop Veiligheidsregio Fryslân haar begroting indexeert is vastgelegd in bestuurlijke afspraken. Voor de indexatie zijn er twee onderdelen van belang: de indexatie van de autonome loonkosten (circa 65% van de begroting) en de indexatie van de materiële kosten (circa 35% van de begroting). Voor de kaderbrief 2024 is voor het looncomponent uitgegaan van 4,2% verhoging (macro economische verkenning van het Centraal Planbureau). En voor de materiele kosten een verhoging van 14,5% (consumentenprijsindex november 2022). De stijging ten opzichte het huidig financieel kader (begroting 2023 van de VRF) is daarmee € 4,8 miljoen, wat per saldo een verhoging betekent van 6,4%.

Het lijkt er op dat de huidige systematiek onvoldoende rekening houdt met de huidige extreme omstandigheden. In deze omstandigheden opereert Gemeente Weststellingwerf, en andere externe partijen, zelf ook. Kritiekpunt vanuit de gemeenten is dat het niet bekend is in hoeverre de gemeenten de komende jaren in het gemeentefonds worden gecompenseerd voor de huidige inflatie. Het kabinet gaat bij de Voorjaarsnota 2023 weliswaar een extra accres aan het gemeentefonds uitkeren voor de prijsbijstelling 2022, maar het precieze bedrag hiervan is nog niet bekend. Gemeenten weten dus niet exact welke risico's zij lopen bij het vaststellen van het nieuwe financieel kader 2024 van Veiligheidsregio Fryslân.

Veiligheidsregio Fryslân heeft daarom een aantal oplossingsrichtingen (scenario's) in beeld gebracht voor de indexatie van de materiële kosten. De huidige afspraak met betrekking tot de werkelijke looncompensatie blijft bij alle scenario's gehandhaafd. Het bestuur is geadviseerd om scenario 3 uit te werken in begroting 2024.

Voorgestelde scenario's
Scenario 0: De huidige systematiek wordt gehandhaafd.
Scenario 1: Prijsontwikkeling gelijk laten aan het laatst vastgesteld kader, leidend tot een takendiscussie.
Scenario 2: Prijsontwikkeling gelijk laten aan het laatst vastgesteld kader en het tekort achteraf verrekenen.
Scenario 3: Prijsontwikkeling voorlopig beperken tot 8% en achteraf evalueren.

In het laatste scenario wordt de indexatie van de materiële kosten voorlopig afgetopt tot 8%. Deze indexatie wordt achteraf op basis van de werkelijke ontwikkeling van het gemeentefonds geëvalueerd. Hiermee groeit het financieel kader 2024 ten opzichte van de huidige afspraken niet langer met 6,4% maar met 4,0%. Het verschil betreft € 1,8 miljoen en heeft voor circa € 1,5 miljoen impact op de brandweer. In dit scenario wordt de huidige (extreme) inflatie voorlopig niet volledig gecompenseerd, maar wordt het probleem tussen de gemeenten en Veiligheidsregio Fryslân 'gedeeld.' Bij de uiteindelijke evaluatie wordt de definitieve gemeentelijke bijdrage bepaald op basis van de werkelijke loonprijscompensatie die gemeenten via het gemeentefonds over de jaren 2022, 2023 en 2024 ontvangen. Hiermee committeert Veiligheidsregio Fryslân zich aan een inspanningsverplichting om, waar mogelijk, de inflatie zo goed mogelijk op te vangen.

AANPAK/UITVOERING
- Na behandeling in de gemeenteraad zal het dagelijks bestuur van de VRF worden geïnformeerd.

COMMUNICATIE AANPAK

- Er is geen publicatie nodig.

DUURZAAMHEID

- N.v.t.

KOSTEN, OPBRENGSTEN EN DEKKING

In de programmabegroting 2023 - 2026 die u onlangs in uw november vergadering heeft vastgesteld, is voor de komende jaren de gemeentelijke bijdrage opgenomen. Na de definitieve keuze voor scenario 3, wordt de kaderbrief met wijziging door de veiligheidsregio uitgewerkt in begroting 2024. Op basis hiervan zal de opgenomen bijdrage van Weststellingwerf voor 2024 naar verwachting € 2.939.410 bedragen, dit is een toename van € 194.000.

	2024	2025	2026	2027
Huidige begroting	€ 2.745.692	€ 2.761.692	€ 2.761.692	€ 2.761.692
GGD	€ 1.201.305	€ 1.201.836	€ 1.201.590	€ 1.201.341
Crisisbeheersing	€ 124.781	€ 124.861	€ 124.824	€ 124.786
Brandweer	€ 1.613.324	€ 1.631.783	€ 1.631.471	€ 1.631.154
Benodigde bijdrage scenario 3	€ 2.939.410	€ 2.958.480	€ 2.957.885	€ 2.957.281
Verschil	€ -193.718	€ -196.788	€ -196.193	€ -195.589

De stijging van de bijdrage zit zowel in beleidsmatige en autonome financiële ontwikkelingen. Beleidsmatig zit dit structureel in de onderdelen Nu niet zwanger en Beleidsadvisering preventie. De autonome ontwikkelingen zitten in de genoemde indexaties voor loonkosten en materiele kosten. We verwerken deze toename van onze bijdrage aan Veiligheidsregio Fryslân bij de kadernota 2024-2027.

Burgemeester en Wethouders van Weststellingwerf,

de secretaris, de burgemeester,

VAN MAURIK VAN DE NADORT